

Ясенолистен клен

Ясенолистният клен (*Acer negundo L.*) е листопадно дърво, високо до 20 m, с неправилна корона и светлосива гладка кора, която с годините се напуква и потъмнява. Този вид расте бързо. Изпреварва в растежа си местните храстови и дървесни видове, затруднява размножаването им и постепенно ги измества.

Силно инвазивен е защото се развива и на слънчеви и на сенчести места. Не е особено взискателен, но предпочита добре дренирани, влажни почви. Издържа на наводнения и до известна степен на засушавания. Размножава се семенно и вегетативно. Образува огромно количество семена, които запазват жизнеността си за дълъг период. Семената, улеснени от крилатки, се разпространяват чрез вятъра на повече от 100 m, както и чрез животните (птици и катерици). Плодовете остават през зимата на дървото и непрекъснато се разпространяват. След отрязване на главния ствол много лесно и бързо образува стъблови и коренови издънки.

За това ясенолистният клен е включен в списъка на най-опасните инвазивни чужди видове, застрашаващи биоразнообразието в Европа (Анекс 1. 2007).

Листата му са с 15-38 cm дълга ос, по която срещуположно са разположени 3-5(7) листчетата, като остта завършва с листче. Листчетата са светлозелени отгоре, сиво-зелени отдолу, обикновено голи, през есента - жълти. Цветовете са дребни, жълто-зелени, събрани по много в гроздовидни съцветия. Мъжките и женските цветове са разположени на различни дървета. Опрашва се от насекоми или от вятъра, цъфти през март-май, преди дървото да се е разлистило, плодоноси август-октомври. Плодовете са дълги до 4,5 cm, сухи двойни крилатки, с 2 едносеменни, разперени под ъгъл 30-70° крилца, прегънати навътре.

Ясенолистният клен произхожда от Северна и тропическа Южна Америка. В Европа е внесен заедно с други американски видове през 1688 г. в ботаническа градина в Англия. По-късно е пренесен в Холандия, Германия и др., за да заеме голяма част от територията на Европа и да бъде едно от най-обичайните паркови и алейни дървета днес. Обитава главно нарушени, повлияни от човека местообитания, покрай реки, пътища и жп линии, в пасища и крайградски зони.

В България започва да се култивира като декоративен дървесен вид в последните две десетилетия на 19 в., привлякъл вниманието на лесовъдите като бързорастящ вид. Отглежда се като алейно и парково дърво на много места в страната. В началото е бил засаждан в градините и парковете на царските дворци в София, Евксиноград, в градски градини на редица градове и в горски насаждения. Плъзнал е в дивата природа из цялата страна, но няма данни от кога са първите появили се самостоятелно растения.

Борбата с този вид е много трудна, тъй като в естествените природни местообитания е завладял много, често недостъпни места, където премахването е почти невъзможно. Семеначетата и младите издънки могат да бъдат изкоренявани ръчно. Контролът на по-възрастните дървета става с комбинирани методи – механичен и химичен: отрязване на дърветата до основата и третиране веднага на отреза и издънките с хербициди. В противен случай от дънера и около него израства „гора“ от издънки, които бързо нарастват. Издънките трябва да се изкореняват или режат и мажат с хербицид, докато бъдат напълно унищожени. Ефикасен хербицид е 2,4-D.